

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نېاشد تن من مېباد بدین بوم و بر زنده یک تن مېباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Social

اجتماعی

یونس نگاه- کابل
۰۳ جنوری ۲۰۲۰

جلالی مردم

آصف جلالی در میان اقشار مختلف علاقمند داشت. وزیر و کراچیوان، رئیس و لالوان، جانی و سرگردان برنامه‌های او را تماشا می‌کردند. جلالی آدم اکادمیک و کتابخوان نبود. از صحبت‌هایش معلوم بود که آدم خاکی و خوشدار کوچه و بازار بود. فکاهی‌هایش نیز طعم سماوات‌نشین‌ها، بنداری‌ها، اندیوالان و پیتوی‌ها را داشت. او صدای بازاری‌ها بود. او با اجراهای دیدنی‌اش، صدها داستان شادی و غم روزگارش را ماندگار کرد و اگر فردا آرامی شود و کسانی درمورد فولکور و تاریخ این سال‌ها تحقیق کند، فکاهی‌ها و قصه‌های جلالی منبع مهمی برای درک آنچه بر ما گذشته است، خواهد بود.

جلالی احتمالاً در محافل اشرافی "ادیبان و هنرمندان" جای نداشت. احتمالاً در جلسه‌های درباری و کمیسیونی و انجونی نیز راه نداشت. از او عکسی ندیده‌ایم که دست فلان قومندان را بوسیده باشد، یا پیش فلان رهبر خم شده باشد، یا در جمع دلالان انجمنی و اتحادیه‌ی اکت و ادای هنرمندانه کند و فخر بفروشد.

جلالی آئینه بی‌آلایش میلیون‌ها افغان ساده و بی‌پیرایه بود. همین صفت شاید او را برای "اهالی هنر" مبتذل جلوه دهد، و شاید کسانی او را به خاطر ناپختگی تیوریک و رک گوئی‌های کوچهبازاری شایسته تمجید ندانند. اما، توده مردم او را دوست داشتند و جای خالی‌اش را سال‌ها حس خواهند کرد.

در شرایطی که مکتب‌سوزی مد بود، راکت‌پران‌ها و آدم‌کشان قهرمان می‌شدند، دزدان و رشوت‌خوران ارتقاء می‌یافتند، درس‌خوانده‌ها به فرار و ترک وطن افتخار می‌کردند، سیاستمداران زورمند به وابستگی‌های خارجی خود می‌بالیدند، جلالی شدن کار بزرگی بود. اگر او نتوانسته بود خود را با ظرافت‌های اکادمیک هنر مجهز سازد، تقصیرش نبود. شاید

جوانی‌اش را صرف فرار از راکت مجاهدین و سربازی خلقی‌ها کرده بود و نان پیدا کردن فرصت زیادی برایش نگذاشته بود. شاید سهم مکتب او را نیز مجاهدی سوختانده بود یا پرچمی بمباران کرده بود. شاید سهم کتاب او را نیز طالبی در داده بود یا فاسدی دزدیده بود.

همین که نیش طنزهای جلالی گاهگاهی به جان زورمندان و دزدان می‌خلید و خنده‌هایش نصیب محرومان و آسیب دیدگان می‌شد، بسیار غنیمت بود. برای میلیون‌ها وطندارش او هنرمند دوست داشتنی بود و پس از این نیز عزیزشان خواهد ماند.